

מסורת הש"ס

כיצד צולין פרק שביעי פסחים

פב.

עין משפט
נר מצוה

חוזר ושוורפו כו'. אלמא מיעוטו שנפסל מעצי המערכה נמי שרפינן: **כאן באכסנאי.** שאין לו עזים שורפו מעצי המערכה וממני צבעל הבית: **שהחזיק בדך.** לא הטריחוהו לחזר על עזים כדקמני וכן מי שילא אלמא צהחזיק בדך עסקין: **רצ וציר.** כרצ חמא מוקיס לה ואדרב פפא פליג ויהיז טעמא

למילתיה דרצ חמא דכיון דלית ליה עזים שס עשאוהו לציקני והחזיק בדך דקמני ממני לאשמועינן חזרה נקט לה ולא משום עזים דהוא הדין ללא החזיק: **נאו ושוורפו כו'.** כדמפרש טעמא: **לידי תקלה.** ליהנות מהן הנאה אחרת והנאה זו אין זו מעילה דמנאי צ"ד הוא ועל מנת כן מקדישין אותו: **משום חשד.** שלאחר שריפתן מחזירין מותר העזים למוך ביתן והרואה חושדן בגוונג עזי המערכה ונהנין מהן: **קני וחריפו.** קנים וחריפות של דקל הכל יודעים שאינם מעצי המערכה לפי שקלים הם וגשרפין מהר ואין אש המערכה מתקיימין בהן ומשום חשד ליכא אצל משום נוסח איכא: **מן הסם.** במסכת תמיד: **ראש המעמד.** הממונה על כך מעמיד את הטמאים של בית אב בכל דקר בשער המזרחי כניסת כל אדם להר הבית: **כדי לציטן.** שלא נזהרו מלטמא והרי העבודה של מחר היתה מוטלת עליהן והיה להן ליזהר: **משום חשד.** שלא יחשדו שמפני מלאתה הן נחלצין מלוצו לעבוד עבודה (א) ומעמידן שס כזי שיראו אותם של אדם ויודעין שממנות טומאה הם חלילין: **ואידי דאיידי** לעיל דהך פלוגתא דמפני חשד נקט לה להא: **מפנקי.** הכל יודעין שצטיליה הן מן המלאכה ואין מניחין עבודה מפני מלאתה דהני משום חשד ליכא ואין צריך להעמידם שס ולמלא דאמר כדי לציטן צריך: **אי נמי וקדילו ששורה.** מפשלי חצלים שהיא אומנות קלה ושכרה מעט ואין בני אדם חשודין שידלו מלוצו לעבודה מפני ציטול מלאכה זו: **בתנאי.** הפסח שנעמא או שילא ישרף מיד. בארבעה עשר ואין צריך להשהותו עד הצוקר של ששה עשר שטעובר אורחו דיינו לילה אחד ומיהו ציט"ל לא מלי שירף לילה דליף לקמן (דף פג:) דאין שורפין קדשים ציט"ל: **נטמאו הנעלים או שטפו.** דאין פסולו בגופו אלא מחמת דבר אחר שאין לו אוכלין: **גב' בשלמא נטמא.**

טעון שריפה: **דכתיב והבשר וגו'.** וגבי קדשים קלים כתיב: **שמא נכנס דמה.** אל הקודש לכפר צהיכל ונפסלה כדכתיב (ויקרא ו) וכל חטאת אשר יבשר דמה וגו' א"כ הוא יפה עשיהם ששרפתם: **שמא חזן למחיצה.** חזן לעזרה ילאת ומקרא יתירא דרשי לה דלא איצטרך פנימה אלא הכי צעא מיייהו צרישא שמא ילאתה ולא היתה פנימה ואם כן הוא יפה עשיהם ששרפתם (ז) פנימה היתה ולא ילאתה לא למדנו שהם ילאתה היה לו לשורפה: **נטמא.** והבשר אשר יגע וגו' גבי שלמים כתיב ויכש קדשי קדשים דמחירי: **אלא יולא.** בחטאת אשכחן וקדשים קלים מנלן דמזריך ליה תנא דמתניתין שריפה יולא דפסח: **לן דמה.** של דמהת קרבן דמתירין צבחים (דף נז:) מנין לרס שנפסל בשקיעת החמה שגא"ל ביום הקריבו את זבחו ציום שאתה וזבח אתה מקריב כו':

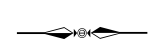
נשפך מיד אלא בעיבור אורה אי לאו דמסיק להלכתא גמירי לה מאי קאמר ולרבה דר אברה דאפי' פיגול צעי עיבור אורה מנלן לימא דלא גמירי להלכתא ומה צריך גזירה שיהא אלא ודאי דפסולו בגופו ישרף מיד סבירא הוא וצדס וצבעלים דצעי עיבור אורה נמי סבירא: **בבדש** היתה. רש"י פירש דדריש מפנימה וכן ר"ח ולר"י נראה דדריש מאכל תאכלו אותה צקודש וצמורת כהנים דריש מצמקום הקדש: **בשלמא** נטמא גלי' רחמנא בקדשים קלים והוא הדין בקדשי קדשים. וא"ת והא צהדיא צהאי קרא כתיבי קדשי קדשים ומאי קאמר והוא הדין כדדרשינן בכל שעה (נעיל ד:) והבשר לרבות עזים ולצונה יש לומר דאי לאו הוא הדין הוא אמיינא דלמא לרבות קדשים קלים דלא צעו הכשר ולא קדשי קדשים:

רב וזיר אמר לעולם כדאמר מעיקרא. פי' צקונטרס דרצ וציר לא פליג אדרב חמא דר עוקבא ואינו אלא מפרש טעמו וקשה לר"צ"א דלא מצינו צדום מקום שיאמר לעולם כו' כדי לפרש ונראה לו דרצ חמא דר עוקבא ורצ פפא לא פליג דרצ חמא דר עוקבא מוקי כן באכסנאי כן צבע"ה ואידי

ואידי צהחזיק בדך אצל צלל הצחזיק אפי' אכסנאי הוי כבע"ה אלא דלא איירי בה ורצ פפא מוקי אידי ואידי באכסנאי ולא פליג אדרב חמא דר עוקבא ורצ וציר פליג אמרווייהו וקסבר אכסנאי שלא החזיק עשאוהו לציקני אי נמי רצ פפא ורצ וציר פליג אליבא דרצ חמא דר עוקבא רצ פפא סבר דרצ חמא דר עוקבא איירי צהחזיק אצל צלל הצחזיק הוי אכסנאי כבעל הבית ורצ וציר סבר דאכסנאי אפי' לא החזיק עשאוהו לציקני (דוקא נקט רצ חמא דר עוקבא צעל הבית: **היה מעמיד את הטמאים בשער המזרח.** אפילו צטומאת קריין מיייר ונראה לר"י דהאי עשר המזרח היינו עשר עזרת נשים (ז) ואע"ג דאמר צפ"ק דיצמות (דף ז:) וצבמה דוכתי דטבול יוס אינו נכנס צממנה ליה לא בכל צממנה ליה קאמר אלא מעזרת נשים ולפנים דהכי מוכח במסכת כלים (פ"א מ"ח) דקמני הסם עזרת נשים מקודשת ממנה שאין צבולי יוס נכנסין לשם: **בשלמא** נטמא דכתיב והבשר. אין לפרש דלמדי דקמני צממניתין קאי דכיון דכתיב בקרא ישרף אית לן למימר דהיינו מיד צלל עיבור אורה דאי צעבור ליטמוק קרא מיינה ואנא ידענא דישרף דהוה ליה נותר מדלמדי לקמן ורצה מוקיף ק"י גלילי דמניא כו' אצל לרצנן דילפי מכל חטאת אשר יוצא דממה וגו' צעי עיבור אורה אע"ג דכתיב (ז) ישרף אלמא דישרף לא משמע מיד מיהו יש לדמות דההוא ישרף מוקמינן לשריפת צקודש ואינו מיותר אך יש להציא ראייה מדקאמר צממן לן דמה נשפך דמה או שילא חזן לקנעם מנלן והסם לא צעי צע"כ מנלן שהם מיד שריפה דהמנן צדס וצבעלים תעבור אורחו אלא מנלן ששריפה קאמר ושריפה דמדי מסבירא נפקא לן ולא מקרא וא"ת ואמאי צריך קרא צפסול הדס דכיון דצריך עיבור אורה פשיטא דישרף משום נותר ואורי' דאיצטרך דלא ליעבד ליה

קצורה קודם שיהיה נותר אי נמי הוה אמיינא אפי' כשיהיה נותר לא ישרף דנותר שהיה ראוי לאכילה קודם שניתותר דוקא ישרף כדמשמע לנא מותרו אלא תאכלוהו (א) אצל קשה דכתיב ילף וילא שריפה מחטאת דהארן דהא ע"כ לא הורה לן משה על ששריפה דחטאת שנכנס דמה לפנים דפסולו צדס צעי עיבור אורה והם שרפה מיד אלא ה"ק לכו הא אם הוצא יפה עשו שלא אכלוהו דהכי כתיב ירשיה דקרא מדוע לא אכלתם ומיהו נראה לרש"י דמנינו למימר דלמדי צעי מנא לן וכולה שמעמין מסקא אליבא דר' יוחנן דסבירא ליה לקמן דפסול הדס הוי פסולו בגופו דחשיב דס וצבר חדא מילתא וצפסול צעלים דוקא קמני ממתניתין דצעי עיבור אורה ושפיר מייית השתא מחטאת דלהרן דמשה לרסן אס נכנס דמה לפנים שפיר צבוד דשרפה ולן דמה נמי קצעי מנלן דמדי אך קשה על זה כיון דמסבירא לא הוה אמרינן דישרף

עא ד מ"י פרק יט מהל' פסולי מוקדשין הלכה ח: **עו ב ג ד מ"י פ"ד מהל' ק"פ הל' ג:** **עו ה ו מ"י פ"ו מהל' תמידין הלכה ה:** **עא ז מ"י פ"ד מהלכות קרבן פסח הלכה ג** ופרק יט מהלכות פסולי מוקדשין הלכה ז:

רבינו חננאל

חוזר ושוורפו לפני הבירה. ושנינו לא קשיא התם באכסנאי שאין לו חצר. משנתנו בבעל הבית. ואכסנאי זה א"ע"פ שלא החזיק בהרף עשאוהו כציקני ששורפין אותו לפני הבירה בשביל ליהנות מעצי המערכה. ת"ר באו לשורפו בחצרותיהן ומעצי עיבמון אין שומעין להם חיישין דלמא פיישי מייניהו ומיליקין תחת חצותיו ואיני בהו לידו תקלה. מעצי עיבמון לפני הבירה אין שומעין להם כדלא לבייש מי שאלו. אי נמי שמא ישארו לו ויקחם ויחשדוהו הרואים כי עצי הקדש לקחו. ואם הם קני וחזרתא כגון קצינא וחזרתא שאין ראויין למערכה כדנתן בתמדי באלו חן רגילין להביא בבורותיהן של האנא ושל אגור ושל עץ שמן. מונעין אותו שלא לבייש את שם שאין לו. נתן ההם בתמדי בסוף פ"ה ראש השנה הוה מפעיר את הטמאים בשערי מזרח, רב יוסף אמר כדי לבייש רבא אמר מפני החשד שפא יכנס ויחשדוהו (שנאם) יכנס ויחשדוהו כי לעבוד עבודה נכנסו והם טמאים. פסוק לאו בר עבודה הוא. הליכך יכנס שאין שם חשד. ואי גדיל שישארו אין שם ביוש, שיהארה אומר במלאכתו הוא מתעסק. **בתנאי.** הפסח שציא או שנטמא ישרף מיד כו'. יוצא מנא לן דכתיב חן לא הובא את דמה אל הקדש, מכלל שאם נכנס דמה לקדש בת שרפה פנימה נשים הברה. שס. והנותר ממנו באש תשרופו, אבל מי שאינו ראוי לאכילה שנפסל לא.

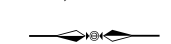
ע"פ ש"ס.

(א) [ומספחה פ"ג ה"ו], (ב) [תענית כו' לא. לחטות כו' לא. תמיד דף ג.], (ג) [זבחים דף ק"ה, ס"ה], (ד) [ויקרא ו, ו] [נע' מ' וצבחים פ"ד ד"ה כיון].

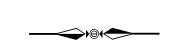
תורה אור השלם

1. והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרף והבשר כל פסול יאכל בשר: ויקרא ז יט 2. חן לא הובא את דמה אל הקדש פנימה אבל תאכלו אותה בקדש כאשר צוית:

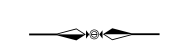
הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה משום חשד וכו' ומעמידים שס: (ב) שם ד"ה שמה חזן וכו' ששרפתם וכו' פנימה היתה: (ג) תוס' ד"ה צבולא וכו' אע"ג דכתיב תשרף אלמא מחשדף לא משמע וכו' דההוא תשרף:

מוסף רש"י

חוזר ושוורפו. דלמאמן צפקל כל שעה (נעיל ד:) צקודש צלש סתף. דמקום צממנו שריפתו (נעיל ד:) לפני הבירה. מוקס צהר הבית שס שס שם העשן גדול שורפין פסולי קדשים קלים כדלמדינן צבחים (קד:) צפקל טבול יוס (ברכות חס) וכו' צע"כ לשר (כד). שמא נכנס דמה לפני ולפנים. מתשטמו אלה למד שך אמר להם מחטאת, מקאמר כן לא הוצא וגו' פנימה (נחמין קא).

מוסף תוספות

א. [ו]לעולם כדאמרין מעיקרא ודדוקא.... מוס' שאין. ב. דבשר המזרח ידועת ישראל לא היו יכולין ליכנס שוהו לפנים מעזרת נשים הברה. שס. ג. והנותר ממנו באש תשרופו, אבל מי שאינו ראוי לאכילה שנפסל לא.